

GNL Consultatiedocument Verzamelwet KGG

Datum: 05/11/2024

Voorliggend consultatiedocument van Geothermie Nederland (GNL) bestaat uit een zestal punten. Hierbij zijn punt 1 en 2 nieuw en vanuit GNL voorgedragen. Punt 3, 4 en 5 volgen vanuit het consultatiedocument van EBN (Mara van Eck). We onderschrijven de suggestie beschreven in punt 3. Bij punt 4 en 5 zijn er wel toevoegingen van GNL aan toegevoegd. Punt 6 volgt uit de suggestie vanuit Gaia (M. van Someren). Dit punt willen we graag onderschrijven namens GNL.

1. Heroverweeg de Uitgebreide Openbare Voorbereidingsprocedure (UOV) voor de vervolgvergunning aardwarmte

In het conceptwetsvoorstel wordt geregeld dat de UOV gevolgd wordt als uit de aanvraag voor een wijziging van start- of vervolgvergunning blijkt dat deze kan leiden tot een significant nadeliger gevolg voor het milieu of effect van bodembeweging of een significant groter risico of grotere schade als gevolg van de wijze van opsporing of winning (artikelen 24ab en 24ao Mijnbouwwet)

In artikel 24ag Mijnbouwwet is momenteel al bepaald dat de UOV gevolgd moet worden als uit een aanvraag om een vervolgvergunning aardwarmte blijkt dat de verlening van die vergunning ten opzichte van de daaraan voorafgaande startvergunning kan leiden tot significant nadeligere effecten, gevolgen of risico's. In de praktijk blijkt dat het van toepassing zijn van de UOV op de vervolgvergunning aardwarmte problemen oplevert voor de financierbaarheid van projecten. In de praktijk wachten banken en andere financiers in veel gevallen af met "instappen" totdat de vervolgvergunning is verleend. Als de UOV gevolgd moet worden duurt het aanzienlijk langer voordat de vervolgvergunning wordt verleend. Al die tijd is de initiatiefnemer niet volledig zeker van financiering. Het feit dat na de UOV geen bezwaarprocedure volgt (hetgeen de totale lengte van het proces weer verkort) lost dit probleem niet op.

GNL verzoekt het Ministerie dan ook de toepassing van de UOV kritisch te heroverwegen. Het feit dat in de wet is vastgelegd dat de UOV alleen gevolgd moet worden als deze leidt tot "*significant nadeliger effecten*" lijkt op papier te waarborgen dat de UOV niet zomaar in ieder geval van toepassing is. In de praktijk geeft dit criterium echter onvoldoende houvast om dit op voorhand goed te kunnen inschatten. Minst genomen roept GNL het Ministerie daarom op om hierover in het wetsvoorstel (wettekst of toelichting) meer duidelijkheid te verschaffen.

2. Laat de aanvraagvereisten voor de geothermievergunningen uitzakken naar de lagere regelgeving

Anders dan bij de opsporings- en winningsvergunningen voor olie-, aardgas en zout, worden voor de toewijzing zoekgebied, de startvergunning aardwarmte en de vervolgvvergunning aardwarmte de aanvraagvereisten in de Mijnbouwwet zelf geregeld. Verwezen zij naar de artikelen 24e, 24o en 24af Mijnbouwwet. Voor olie, gas en zout staan zijn deze aanvraagvereisten in de Mijnbouwregeling uitgewerkt (zie: hoofdstuk 1 Mijnbouwregeling). GNL geeft het Ministerie in overweging om deze aanvraagvereisten ook te laten uitzakken naar de Mijnbouwregeling. Ervan uitgaande dat de huidige aanvraagvereisten een-op-een van de Mijnbouwwet naar de Mijnbouwregeling worden verplaatst, leidt dit op dit moment niet tot een inhoudelijke wijziging van de relevante wetgeving. De wijziging maakt het wel mogelijk om – als die behoefte in de toekomst mocht ontstaan, bijvoorbeeld in het kader van het sectorakkoord aardwarmte – de aanvraagvereisten aan te passen zonder dat daarvoor een wijziging van de Mijnbouwwet zelf nodig is.

3. We onderschrijven de suggestie van EBN: maak het mogelijk om een toewijzing zoekgebied – dat voor 1 juli 2023 een opsporingsvergunning was - over te dragen op een aangrenzende vergunninghouder.

Deze voorgestelde wijziging komt voort uit de casus Oostvoorne, waarbij het wenselijk is om een klein stukje van een zoekgebied over te dragen. In het oude vergunningstelsel zou een stukje opsporingsvergunning nog wel aan een ander overgedragen kunnen worden, zoals in o.a. Pijnacker-Noordorp eerder ook gedaan is, ter optimalisatie van planmatig en doelmatig beheer van de ondergrond

4. EBN: maak een spontane vervolgvvergunning voor een open gebied mogelijk. (GNL) maar maak ook een spontane startvergunning mogelijk, zonder voorwaarden.

EBN: In de MBW zijn momenteel geen regels voor een spontane vervolgvvergunning maar wel voor een spontane startvergunning (24p). Alleen is hier geen rekening gehouden met de overgangsfase, waarin projecten die al jaren geleden zijn begonnen met winnen (onder het tijdelijk beleidskader van de oude wet) nu een vervolgvvergunning aan moeten vragen en waar blijkt dat het gebied van de startvergunning net te klein is om voor 30 jaar aardwarmte te winnen. Dus de vraag is om een soepele overgang te regelen van opsporings- en winningsvergunning naar start- en vervolgvvergunning en hierbij te handelen in de geest van de wet.

GNL: maak het dat de aanvraag startvergunning, zonder voorwaarden, voor een open gebied ook mogelijk wordt om de vergunningverlening procedure te versnellen.

5. **Wij (GNL) denken dat de huidige wet een lichtere eis stelt dan momenteel getoetst wordt voor een warmteleveringsovereenkomst (WLO) voor de startvergunning, indien dit een onjuist standpunt is, dan pleiten we voor de volgende aanpassing van de wet, zoals EBN dit geformuleerd heeft:**
Maak een uitzondering voor het hebben van een intentieovereenkomst voor warmtelevering bij aanvraag toewijzing zoekgebied voor een gebied waar nog geen warmtenetten liggen.

Er zijn meerdere gemeentes die nu, mede in het kader van de door hun op te stellen Warmteprogramma's, regie willen houden op de ontwikkeling van aardwarmte in hun gemeente. Ze willen onderzoek doen naar de mogelijkheid van aardwarmte en – vaak samen met andere partijen – een zoekgebied aanvragen. Echter, dit kan niet, omdat er nog geen warmtenetten liggen. En de warmtenetten gaan er pas komen als er minimaal meer zekerheid is over de aanleg van aardwarmte of een andere duurzame bron. Het zou deze gemeentes dus helpen als zij wél al een zoekgebied kunnen aanvragen als er nog geen warmtenetten liggen. En daarna eventueel ook een startvergunning aan kunnen vragen voor een exploratieboring. Deze boring wordt gedaan om meer zekerheid over de te winnen warmte te verkrijgen. En daarop kan het warmtenet ontworpen en gedimensioneerd worden. Bij het verlenen van de vervolgv vergunning, toch al redelijk snel na de startvergunning, is dan meer duidelijkheid over de dimensionering en is er meer mogelijkheid om intentieovereenkomsten en eventueel leveringsovereenkomsten af te sluiten.

6. **Wij (GNL) onderschrijven onderstaande suggestie van M. van Someren (Gaia Energy).**

Mijnbouwwet - aardwarmte:

A. Verzoek om de termijn van de te wijzigen startvergunning , bedoeld in het eerste lid van artikel 24v- ook te verlengen voor de aanvraag wijziging startvergunning die niet onder afdeling 3.4 Awb valt.

B. Tevens de termijn zoals bedoeld in het eerste lid van 24v - te verlengen bij een door de minister opgelegde beperking op de startvergunning ten aanzien van opsporen en winning.

C. Dit met terugwerkende kracht vanaf 1-juli 2023 in te stellen

Toelichting : de termijn van de startvergunning is slechts 2 jaar. De procedure voor het opheffen van beperkingen en de proceduretermijnen zijn in de praktijk minimaal 1 jaar. De beoogde 2 jaar om de winning te "starten" wordt daardoor altijd significant ingekort en de beoogde "test-fase" om data te verzamelen tijdens de startvergunning wordt niet meer gehaald.

Ambtshalve door de Minister opgelegde beperkingen van startvergunningen hebben de mogelijkheid om de winning te testen volledig ontnomen. Termijn altijd verlengen met de periode waarin de minister tot besluitvorming komt .

Huidige voorstel:

Onder vernummering van het derde tot vierde lid, wordt in artikel 24v een lid ingevoegd, luidende:

3. Indien afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is op de voorbereiding van een besluit inzake de aanvraag om wijziging van de startvergunning, wordt de termijn, bedoeld in het eerste lid, verlengd met de beslistermijn en de termijn voorn inwerkingtreding.